

STORTINGET

Representantforslag 14 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Bengt Rune Strifeldt
og Christian Tybring-Gjedde

Dokument 8:14 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Bengt Rune Strifeldt og Christian Tybring-Gjedde om adgang til å tilbakekalle retten til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til situasjonen rundt det norskflaggede skipet Ocean Viking i november 2022. Skipet bedriver persontransport av migranter over Middelhavet. I november 2022 resulterte dette i en konflikt med italienske myndigheter som ikke ønsket at migrantene ombord skulle ilandsettes der. Skipet transporterte da 234 migranter over Middelhavet og ble nektet anløp i Italia, Malta, Hellas og Kypros før det til slutt fikk legge til i Frankrike. Ocean Viking er ikke det eneste av NGO-skipene i Middelhavet som bedriver denne typen virksomhet under norsk flagg.

Skipet driftes av organisasjonen SOS Méditerranée. SOS Méditerranée er en ikke-statlig aktør – en NGO – hvis virksomhet i all hovedsak er å bedrive persontransport av migranter over Middelhavet. Organisasjonen beskriver seg selv som «en europeisk maritim og humanitær organisasjon for redning av liv i Middelhavet». Deres virksomhet er lokalisert til Middelhavet og det internasjonale farvannet nord for Libya. Organisasjonen har stedlig tilstedeværelse i Marseille (Frankrike), Milano (Italia), Frankfurt (Tyskland) og Genève (Sveits). Slik organisasjonen fremstår, har den ikke annen tilknytning

til Norge enn at det aktuelle skipet er registrert i det norske skipsregisteret og dermed seiler under norsk flagg.

Skipets virksomhet bidrar til å øke migrasjonspresset mot Schengen-området, og da særlig overfor medlemslandene ved Middelhavet. Dette utfordrer asylsystemet i Schengen, og kan skape gnisninger mellom medlemslandene i Schengen. Det er videre egnet til å skade Norges internasjonale omdømme og diplomatiske forbindelser til landene ved Middelhavet, at et norskflagget skip bedriver denne aktiviteten. Det siste ble illustrert ved Italias reaksjon i november 2022, og uttalelsene som kom fra italienske myndigheter da visestatsministeren tok til orde for at det norskflaggede skipet burde søke havn i Norge. Det pekes også på at skipet Ocean Viking er nektet av maltesiske myndigheter å fylle drivstoff på Malta.

Løsningen på situasjonen rundt de 234 migrantene om bord på Ocean Viking i november 2022 ble at franske myndigheter lot skipet legge til i Frankrike. Regjeringen godtok deretter en fransk anmodning om å ta imot 20 av migrantene som var om bord. Medienes dekning av saken opplyste om at migrantene om bord i hovedsak var fra Eritrea, og at de hadde til hensikt å reise til familie i land som Tyskland, Sveits, Nederland og Luxembourg.

Det er i dag ikke noe anvendelig hjemmelsgrunnlag for å frata et norskflagget skip retten til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser. Forslagsstillerne mener derfor det er nødvendig å få på plass et regelverk som gir norske myndigheter adgang til å reagere overfor skip som gjennom sin maritime aktivitet skader Norges internasjonale omdømme og Norges diplomatiske relasjoner til andre land, ved å frata disse retten til å seile under norsk flagg.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre hjemmelsgrunnlag til å tilbakekalle et skips rett til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser.

10. oktober 2023

Erlend Wiborg

Bengt Rune Strifeldt

Christian Tybring-Gjedde